

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 12 (80) grudzień 2017

*W numerze prezent
dla naszych Czytelników
- kalendarz 2018!*

Czas na ekologię!

- SME ORGANICS

str. 8-9

Plonowanie soi

- w doświadczeniach PDO

str. 10-11

Zwyczaj bożonarodzeniowe

- na obszarze LGD „Dolina rzeki Grabi”

str. 16

Spis treści

Aktualności

Dziś narodził się Zbawiciel
.....str. 4

Konferencja izb rolniczych
.....str. 4

Konkurs wiedzy o BHP
.....str. 5

Działania izby rolniczej
.....str. 6

Ustawa o ochronie zwierząt
.....str. 7

Prawnik radzi

Magazynowanie paliwa
.....str. 7

Temat numeru

Czas na ekologię!
.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Plonowanie soi
.....str. 10-11

Targi Ferma
.....str. 12

Jak taniej produkować mleko?
.....str. 13

Ubezpieczajmy się u siebie

Konferencja TUW „TUW”
.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

W świątecznym nastroju
.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

Zwyczaje bożonarodzeniowe
.....str. 16

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja:

Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama

Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: Fotolia.pl

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść

tekstów i reklam dostarczonych przez Instytucje współpracujące.

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie

prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie

www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Północna 27/29, 91 – 420 Łódź,

tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:

www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
ul. Północna 27/29 91-420 Łódź
tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

BIURA POWIATOWE

Powiat	Przewodniczący / Delegat	Adres biura	Telefon
Belchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Belchatów, pokój nr. 9	511 124 504
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny, ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510-474-851
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18, pok.117 siedziba BGŻ, 99-300 Kutno	510-474-825
Łask	Bronisław Węglewski Marek Krawczyk	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510-474-871
Łęczyca	Małgorzata Gabryelczak Dariusz Kowalczyk	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510-474-725
Łowicz	Jan Znyk Donata Wrona	ul. Starościńska 1, pok. 213 99-400 Łowicz	510-474-800
Łódź-Wschód	Jan Woźniak Bogdan Salata	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020	510-474-874
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opoczno	510-474-870
Pabianice	Czesław Dzierżawski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510-474-865
Pajęczno	Jacek Koziński Łukasz Wojtaszczyk	ul. 1 Maja 13/ 15, pok. nr 14 98-330 Pajęczno	510-474-813
Piotrków Tryb.	Tomasz Kowalski Bogdan Pietrykowski	Starostwo Powiatowe, Al. 3-go Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510-474-861
Poddębice	Ewa Bednarek Mariusz Gortat	GS Samopomoc Chłopska, ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510-474-725
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6, 97-500 Radomsko, pok. nr 210	510-474-801
Rawa Maz.	Mariusz Cheba Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5, pok. 58, 96-200 Rawa Maz.	510-474-850
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	ul. POW 30, 98-200 Sieradz	511 124 538
Skierniewice	Andrzej Kowara Jacek Ossowicz	ul. Jagiellońska 32 96-100 Skierniewice	510-474-841
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Ewa Sygitowicz	ul. Św. Antoniego 41 pok. nr 20, 97-200 Tomaszów Maz.	510-474-862
Wieluń	Józef Stępień Krzysztof Wróbel	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510-474-804
Wieruszów	Jerzy Karsznia Ryszard Starek	ul. Ludwika Waryńskiego 8, 98-400 Wieruszów	602-798-309
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Jan Nowak	ul. Ceramiczna 10, 98-220 Zduńska Wola	510-474-793
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24, 95-100 Zgierz	510-474-738

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź, ul. Swojska 4, lodz@tuw.pl	42/640-68-53 42/640-68-54
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski, Al. 3 Maja 33, piotrkowtrybunalski@tuw.pl	44/649-69-29 44/649-69 80
Oddział w Belchatowie	97-400 Belchatów, ul. Wojska Polskiego 27A, belchatow@tuw.pl	44/633-01-03
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice, ul. Senatorska 25 skierniewice@tuw.pl	46/832-30-00 46/832-36-49
Oddział w Łowiczu	99-400 Łowicz, ul. Przyrynek 16, lowicz@tuw.pl	46/837-00-79
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno, ul. Zduńska 9, kutno@tuw.pl	24/254-17-00
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, Rynek 19, sieradz@tuw.pl	43/822-33-99 fax:822-38-68
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8, leczyca@tuw.pl	24/721-01-61
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4 radomsko@tuw.pl	44/683-51-05 44/683-21-27

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Wieruszowie

Rada Powiatowa IRWŁ w Wieruszowie działa na terenie powiatu wieruszowskiego. Obszar powiatu wynosi 57.622 ha. Zamieszkuje go przez około 43 tysiące mieszkańców. Strukturę terytorialną powiatu tworzy sześć gmin wiejskich oraz miasto i gmina Wieruszów. Potencjałem gospodarczym powiatu jest rolnictwo i przemysł. W przemyśle dominuje meblarstwo, przetwórstwo mięsne i produkcja odzieży. W rolnictwie hodowla zwierząt, uprawy zbóż i kukurydzy.

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Wieruszowie liczy 14 członków. Delegatami na Walne Zgromadzenie IRWŁ z ramienia Rady są: **Jerzy Karsznia – Przewodniczący Rady (gmina Galewice) oraz Ryszard Starek (gmina Łubnice)**. Członkami Rady są: Marek Ociepa i Prakseda Kupietz z gminy Wieruszów, Marian Jeżykowski i Ewa Jopek z gminy Sokolniki, Maria Maślanka z gminy Łubnice, Kazimierz Jadwyszczak i Arkadiusz Dębski z gminy Lututów, Mirosława Siwik z gminy Galewice, Jan Dura i Adam Ciećka z gminy Czastary, Józef Wosiński i Dariusz Kubiński z gminy Bolesławiec. Rada Powiatowa to organ doradczo-opiniotwórczy. Rada Powiatowa IRWŁ w Wieruszowie na bieżąco współpracuje z instytucjami sektora rolnego i okołorolnego. Na posiedzeniach zapraszamy przedstawicieli instytucji: ARiMR, ODR, TUW „TUW”, przedstawicieli: spółek wodnych, kół łowieckich, starostwa i gminy.

Troszcząc się o sprawy rolników dyskutujemy na tematy związane z bieżącą sytuacją w rolnictwie, a także składamy wiele wniosków dotyczących m.in. tematyki:

- **wsparcia dla rolników, którzy ponieśli straty w uprawach w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych i wyniku szkód spowodowanych przez zwierzynę łowną oraz leśną,**
- **ochrony rynku przed masowym napływem towarów z zagranicy (rynek zbóż, zbóż, kukurydzy, itp.),**

- **przywrócenie emerytur rolniczych na starych zasadach,**
- **ochrony ziemi**

W posiedzeniu Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Wieruszowskiego, które odbyło się 19.10.2017 r. wzięli udział delegaci i zaproszeni goście, m.in. Jerzy Kuzański – Dyrektor Biura IRWŁ oraz Jan Patkowski – Inspektor ds. Ochrony Przyrody. Głównymi tematami obrad były aktualne przepisy dotyczące wycinki drzew i krzewów, informacje na temat kompetencji izby rolniczej w zakresie egzekucji komorniczej, sprawy bieżące w zakresie kompetencji ARiMR. Warto wspomnieć, że nasi Delegaci biorą czynny udział w szkoleniach, targach, dożynkach i konferencjach, a także organizują szkolenia np. chemiczne oraz biorą udział w szacowaniu szkód.

Biuro Powiatowe Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, które zajmuje się m.in. obsługą Rady Powiatowej IRWŁ w Wieruszowie, mieści się w Wieruszowie na ul. Waryńskiego 8, tel. 602 798 309, bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl. Wszystkim zainteresowanym rolnikom udzielamy wszelkich informacji z zakresu obszarów wiejskich, a także pomagamy wypełniać wnioski o dopłaty bezpośrednie i wnioski o dopłaty do materiału siewnego. W biurze można także nabyć prasę rolniczą, która rolnicy otrzymują bezpłatnie.

Prakseda Kupietz

Specjalista ds. Obszarów Wiejskich i obsługi Rady Powiatowej

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Czesława Maziarza

Delegata Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Bełchatowskiego, związanego z izbą rolniczą od początku jej powstania, odznaczonego pośmiertnie, na wniosek Prezesa IRWŁ, brązowym odznaczeniem „Zasłużony dla Samorządu Rolniczego”

**Wyraz współczucia Rodzinie i Bliskim składa
Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz Rada Powiatowa IRWŁ w Bełchatowie**

*Drodzy Rolnicy,
Mieszkańcy obszarów wiejskich,*

W tym szczególnym czasie *Świąt Bożego Narodzenia*, w imieniu swoim i Zarządu IRWŁ, życzę Państwu wielu radosnych chwil w gronie rodzinnym oraz ciepłych spotkań z przyjaciółmi i współpracownikami. Niech ten wyjątkowy czas tak polskich, bogatych w tradycję i przeżycia duchowe *świąt*, da nam wiele refleksji i energii na kolejny Nowy 2018 Rok. Mam nadzieję, że dla polskiego rolnictwa, dla nas rolników i naszych rodzin, będzie to rok spełnionych marzeń, zrealizowanych projektów i zamierzeń. Oby nie zabrakło chleba na stołach polskich rodzin.

Do siego roku!

Dromisław Naglewska

Prezes Izby Rolniczej
Województwa Łódzkiego

Dziś narodził się wam Zbawiciel

się znajduje, ale nie poszli. Czasami jest tak, że znamy Jezusa, wiemy gdzie możemy Go znaleźć, znamy Ewangelię, ale nie chcemy do Niego przyjść. Boimy się z Nim spotkać osobiście, otworzyć swoje życie na spotkanie z Jezusem Chrystusem!

Widzimy cztery postawy tych, którzy nie przyjęli Chrystusa, którzy nie uwierzyli w Jego narodzenie. Do której grupy my należymy? Czy jesteśmy jak król Herod – i staramy się wyrzucić Chrystusa z naszego życia? Może jak ludność Jerozolimy – zaniepokojeni przyjściem Chrystusem w końcu jakaś sensacja? Może jak właściciel gospody – nie ma miejsca dla Chrystusa w naszym życiu? A może jak uczeni w Piśmie – chodzimy do kościoła, znamy Pismo Święte, ale odmawiamy osobistego przyjścia Jego?

„Do swej własności przyszedł, ale swoi go nie przyjęli”

„Tym zaś, którzy go przyjęli, dał prawo stać się dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię jego”

Tamtej nocy pasterze pilnowali trzód, gdy ukazał się im anioł Pański, który powiedział: „Dziś narodził się wam Zbawiciel, którym jest Chrystus Pan, w mieście Dawidowym. A to będzie dla was znakiem: Znajdziecie niemowlętko owinięte w pieluski i położone w żłobie. I zaraz z aniołem zjawili się mnóstwo wojsk niebieskich, chwaleńcych Boga i mówiących: Chwała na wysokościach Bogu, a na ziemi pokój ludziom, w których ma upodobanie”

Pasterze nie tracili czasu i szybko udali się do Jezusa. I my nie traćmy czasu i czym prędzej otworzymy się na Zbawiciela, bo nie wiemy ile tego życia nam zostało. I pewnie nie raz doświadczymy przeróżnych zmagañ, doświadczymy wielu trudności w naszym życiu /Mędracy ze wschodu przebyli długą drogę i wiele doświadczeń starając się przyjść do Jezusa/, to jednak odnajdujemy Go w naszej codzienności, w naszym radosnym świętowaniu i w każdym czasie, który został nam dany, aby go dobrze wykorzystać.

Niech Boże Dziecię wspiera nas i obdarza swymi łaskami, a blask gwiazdy Betlejemskiej rozświetla drogi naszego życia, by w miłości i jedności z drugim człowiekiem znaleźć naszego Zbawiciela Jezusa Chrystusa.

ks. Jarosław Leśniak

Duszpasterz Rolników Archidiecezji Łódzkiej

Powyższe wersy Ewangelii Janowej wielokrotnie towarzyszą nam w tym czasie świąt Bożego Narodzenia, w refleksji zadumie stołu wigilijnego, w przepływających się różnych nutach kolęd rozbrzmiewających w nocnej ciszy podczas pasterki, w czasie świątecznych eucharystii. I pewnie słowa, które gdzieś chwytają nas za serce, może nieco przyspieszą jego kołatanie, ale czy odbiją się w naszych sumieniach, aby zastanowić się, które z nich są do mnie skierowane.

Myślę, że możemy wyróżnić cztery postawy widoczne wśród tych, którzy odrzucili Chrystusa przy Jego narodzinach, którzy „nie przyjęli Go”, a postawy te są obrazem tego, w jaki sposób i dzisiaj my odrzucamy Chrystusa, w jaki sposób nie możemy go znaleźć w Betlejemskiej stajence.

Przede wszystkim król Herod próbował zabić dzieciątka Jezus i choć dzisiaj nikt nie chce „zgładzić” Jezusa, ale jak wielu z nas stara się Go zniszczyć, stara się go usunąć z przestrzeni naszego życia, unikając przyznania się do Niego świadectwem swego życia, dając wręcz w powątpiewanie Jego istnienie.

Następnie postawa mieszkańców Jerozolimy, którzy byli zaniepokojeni, gdy usłyszeli o Jezusie. Greckie słowo „zatrwożyć się” oznacza „być wzburzonym albo po-

ruszonym”. Dlaczego wieść o narodzinach Jezusa poruszyła, czy zaniepokoiła ludzi, dlaczego niepokoi nas? Jak często postawy ludzi wiary, tych, którzy słowem i życiem mówią o Jezusie, z jednej strony budzą podziw, jednak o ileż częściej wprawiają nas w zakłopotanie?

Mamy też postawę właściciela gospody. Nie znamy jego imienia, niewiele wiemy na jego temat poza tym, że odesłał Józefa i Marię. Możemy przypuszczać, że w gospodzie nie było miejsca, gdyż ludzie przybyli do Betlejem ze względu na spis ludności związany z podatkami. Ale możemy też zastanawiać się, dlaczego właściciel gospody nie starał się znaleźć jakiegoś miejsca dla rodzącej kobiety, może gdyby byli bogaci inaczej by się zachował i znalazłby miejsce? „Brutalny” właściciel gospody czy czasem nie jest podobny do nas w dzisiejszych czasach, niemających miejsca dla Jezusa. Praca, posiadane dobra, kariery, wydają się nam tak ważne, że nie mamy czasu dla Jezusa, dla Kościoła, a czasem dla drugiego człowieka i to tego, który jest często tak blisko nas.

Jeszcze inną postawę reprezentują uczeni w Piśmie – wiedzieli dokładnie, gdzie ma narodzić się Chrystus. Znali Biblię, lecz brakowało im wiary, aby dołączyć do mędrców, którzy przybyli do Jezusa, wiedzieli, gdzie

VI Konferencja samorządu rolniczego w Sejmie RP

2 grudnia 2017 r. w sali Kolumnowej Sejmu RP odbyła się VI konferencja samorządu rolniczego pt. „Bieżąca sytuacja w rolnictwie oraz działalność izb rolniczych, związków zawodowych i społeczno-zawodowych organizacji rolników”, w której udział wzięło ok. 300 rolników z całej Polski, również przedstawiciele Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. W konferencji udział wzięli także zaproszeni goście: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Krzysztof Jurgiel, który przedstawił informację o aktualnych pracach toczących się w resorcie rolnictwa oraz Podsekretarz Stanu w MRiRW – Ryszard Zarudzki, który omówił dokumenty strategiczne dotyczące rozwoju wsi i rolnictwa w perspektywie do 2030 r. oraz sposób ujęcia rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa w krajowych dokumentach strategicznych, w szczególności w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do

roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). W swoim wystąpieniu, Minister wzorowo ocenił współpracę z izbami rolniczymi, podkreślając, że izby zgłaszają wiele postulatów i wniosków oraz otrzymują propozycje rozwiązań. Zazaczył, że samorząd rolniczy właściwie reprezentuje polskich rolników w relacjach z administracją rządową. Pomimo często trudnego dialogu, w większości przypadków znajdowane są wspólne rozwiązania, a dyskusja odbywa się na poziomie merytorycznych argumentów. Minister omówił również zmiany wprowadzone w zakresie obrotu ziemią, działania dotyczące poprawy jakości życia na obszarach wiejskich, tworzenia nowych miejsc pracy na wsi, a także zmian organizacji administracji działającej w obszarze rolnictwa.

Wśród zgłaszanych podczas dyskusji przez rolników problemów, najczęściej powtarzała się sprawa szkód łowiec-

kich oraz afrykańskiego pomoru świń. W odpowiedzi, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazał, że dzięki to główny wektor roznoszenia wirusa ASF. Poinformował też, że ministerstwo przygotowało kolejną specustawę, która który pozwoli na większą redukcję ich populacji.

Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych Wiktor Szmulewicz zwrócił uwagę, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krzysztof Jurgiel zawsze zapoznaje się z propozycjami zgłaszanymi przez samorząd rolniczy i słucha głosów, które niepokoją polską wieś.

Podczas konferencji zaprezentowane zostały także wystąpienia dotyczące bieżącej sytuacji w rolnictwie i działalności izb rolniczych, związków zawodowych i społeczno-zawodowych organizacji rolników.

Źródło: KRIR

IX Konkurs wiedzy o bezpieczeństwie pracy w rolnictwie

W siedzibie Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach 30 listopada 2017 roku odbył się długo wyczekiwany wojewódzki finał IX Konkursu wiedzy o bezpieczeństwie pracy w rolnictwie dla uczniów kształcących się w zawodach rolniczych w szkołach ponadgimnazjalnych województwa łódzkiego. Patronat honorowy nad tegoroczną edycją konkursu objęli Wojewoda Łódzki Zbigniew Rau oraz Marszałek Województwa Łódzkiego Witold Stępień. Patronat medialny objął miesięcznik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego W NOWEJ ROLI oraz miesięcznik ŁODR zs. w Bratoszewicach - RADA. Głównymi organizatorami konkursu byli: Oddział Regionalny KRUS w Łodzi, Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi, Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach oraz Kuratorium Oświaty w Łodzi. W gronie głównych organizatorów finału było również Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” BR w Łodzi.

Od początku istnienia konkursu organizatorzy oraz instytucje współpracujące postawiły przed sobą sześć podstawowych celów, które konkurs powinien spełnić:

- podniesienie poziomu wiedzy i stopnia świadomości młodzieży na zagrożenia wypadkowe występujące w rodzinnych gospodarstwach

- rozwijanie zainteresowań uczniów,
- promowanie najlepszych uczniów oraz szkół rolniczych w środowisku oświatowym i społeczności lokalnej,
- promowanie szkół podejmujących działania w zakresie propagowania wiedzy o bhp.

Powyższe cele stanowią priorytet w krzewieniu wiedzy bhp w rolnictwie, a także potrzeby zaangażowania

testu pisemnego i części ustnej. Test rozwiązywany przez uczestników zawierał 30 pytań. Do części ustnej zakwalifikowało się 10 uczniów. Każdy z nich odpowiadał na pytania wylosowane w zestawie. O kolejności miejsc zdecydowała suma punktów uzyskanych w teście oraz etapie ustnym.

Fundatorami nagród byli: Oddział Regionalny KRUS w Łodzi, Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi, Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego, Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, Oddział Terenowy Krajowej Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Łodzi i Łódzki Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Kuratorium Oświaty w Łodzi, Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi, Jarosław Leśniak – Duszpasterz Rolników Archidiecezji Łódzkiej. Wszyscy uczestnicy finału konkursu otrzymali od Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” zestawy gadżetów, a po uroczystym podsumowaniu i wręczeniu nagród - finaliści, opiekunowie i przedstawiciele sponsorów udali się na obiad ufundowany przez Biuro Regionalne TUW „TUW” w Łodzi.

Warto wspomnieć, że Wojewoda Łódzki prof. Zbigniew Rau ufundował 3 puchary dla szkół, które wprowadziły do finału wojewódzkiego największą liczbę uczestników. Laureatami zostały: Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobryszycach, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Czarnocinie i Zespół Szkół nr 1 w Bratoszewicach. Nauczycielom zaangażowanym w przygotowanie młodzieży do konkursu serdecznie gratulujemy i życzymy kolejnych roczników tak zaangażowanych by poziom wiedzy na temat zasad bhp w rolnictwie był coraz wyższy. Mamy nadzieję, że formuła konkursu, a także nagrody ufundowane przez organizatorów i partnerów zachęcą jak największą liczbę uczniów szkół rolniczych do uczestnictwa w kolejnych edycjach konkursu.

Jagoda Perliceusz-Biazik

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Biuro Regionalne w Łodzi

Źródło: Na podstawie materiałów Przemysława Kraski

Oddział Regionalny KRUS w Łodzi

Lokata	Imię i nazwisko	Szkoła	Fundatorzy nagrody głównej
1.	Marcin Milczarski	Zespół Szkół Rolniczego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wolborzu	Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi
2.	Michał Kołodziejczyk	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Czarnocinie	Ośrodek Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach i Łódzki Oddział ARiMR
3.	Rafał Witczak	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Widzewie	Oddział Terenowy KOWR w Łodzi
4.	Filip Krawczyk	Zespół Szkół Rolniczych w Sędziejowicach	Oddział Terenowy KOWR w Łodzi
5.	Mateusz Ostojski	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobryszycach	Oddział Terenowy KOWR w Łodzi
6.	Bartłomiej Ordanik	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobryszycach	Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
7.	Mateusz Wochna	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Czarnocinie	Oddział Regionalny KRUS w Łodzi
8.	Adrian Lisicki	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobryszycach	Oddział Regionalny KRUS w Łodzi
9.	Konrad Owczarek	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Czarnocinie	Oddział Regionalny KRUS w Łodzi
10.	Rafał Cudak	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobryszycach	Oddział Regionalny KRUS w Łodzi

rolnych,

- kształtowanie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie,
- szerzenie idei bezpiecznej pracy wśród młodych rolników,

zowania społecznego wśród młodzieży.

Do finału przystąpiło 30 uczestników, uczniów 15 szkół ponadgimnazjalnych województwa łódzkiego wyłonionych w kwalifikacjach szkolnych, w których wzięło udział 380 uczniów z 15 szkół o profilu rolniczym. Finał konkursu składał się z dwóch etapów:

Działania izby rolniczej – listopad 2017

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz na wniosek rolnika, osoby zainteresowanej wydaje opinie w sprawie zakupu w obrocie prywatnym nieruchomości rolnej. Również wydaje opinie na wniosek gmin w sprawie stawki ceny żyta do ustalenia podatku rolnego na 2018 rok. Cena skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2018 rok ogłoszona w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18.10.2017r. wynosi 52,49 zł za 1q. Należy zaznaczyć, że Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego współpracuje z instytucjami sektora rolniczego. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego na bieżąco obserwuje sytuację w rolnictwie.

1. Znowelizować ustawę o ustroju rolnym odnośnie odprowadzanie 2% podatku od nabycia gruntu do Urzędu Skarbowego, ponieważ powyżej 13 ha do 300 ha nie ma tego podatku. Nawet przy zakupie gruntu poniżej 1 ha, jeśli rolnik ma nawet 13 ha to też płaci się ten podatek.

2. Podjęcie działań, aby składki pracowników sezonowych pracujących w rolnictwie były odprowadzane do KRUS-u. W rolnictwie pracuje wiele osób, których składki trafiają do ZUS-u zamiast do KRUS-u.

W dniu 9 listopada 2017r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski, popierając wniosek zgłoszony przez członków Rady Powiatowej IRWŁ w Opocznie wystosował pismo do Wiktora Szmulewicza - Prezesa KRIR w sprawie rozpatrzenia i dalszą realizację wniosków dotyczących: wydłużenia terminu stosowania na-

Wiejskich na lata 2014 - 2020. Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Szkolenia cieszyły się dużym zainteresowaniem, o czym świadczy wysoka frekwencja. Informacje zdobyte na szkoleniu przez liderów z obszarów wiejskich będą stanowić punkt wyjścia do wdrożenia innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie oraz będą bodźcem dla rolników i mieszkańców wsi do realizowania wspólnych inwestycji na obszarach wiejskich.

Konferencje/ targi/ spotkania/

W dniach 16-19 listopada 2017 roku delegaci Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz rolnicy z terenu województwa łódzkiego, brali udział w wyjeździe studyjno-szkoleniowym do Karpacza. Uczestników wyjazdu powitał Bronisław Węglewski – Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, który wraz z Jerzym Kuzarńskim – Dyrektorem IRWŁ przedstawił informację dotyczącą bieżącej działalności Izby, a także podzielili się refleksjami dotyczącymi udziału w pracach komisji ekspertów przy UE, podkreślając fakt ciągłości finansowania rolnictwa po roku 2020. W czasie panelu wykładowego można się było zapoznać z informacjami na temat stanu realizacji PROW 2014 – 2020. Dużym zainteresowaniem cieszył się wykład związany z ekologią i z jej perspektywami rozwoju, również na terenie województwa łódzkiego. Przedstawiono wiedzę z zakresu klęsk żywiołowych ze szczególnym uwzględnieniem suszy. W trakcie szkolenia dla pracowników biur powiatowych omówiono sprawy organizacyjne, merytoryczne i finansowe biur. Instytucje sponsorujące szkolenie i współpracujące z Izbą Rolniczą Województwa Łódzkiego przedstawiły rolnikom swoją ofertę: Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, Przedsiębiorstwo Przemysłowo - Handlowe HETMAN, Przedsiębiorstwo JASTA Sp. z o.o., Sp. k. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Consultingowe ADOB Sp. z o.o. Sp. k. Na zaproszenie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w wyjeździe uczestniczyła Grażyna Czyżak – z-ca Dyrektora KOWR OT w Łodzi oraz Anna Bieniawska – Dyrektor Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” Biuro Regionalne w Łodzi.

W czasie wyjazdu studyjno – szkoleniowego rolnicy mogli zwiedzić kompleks klasztorny w Lubiążu, Karpacz oraz Szklarską Porębę i Hutę Szklarską „Julia”. Dużym zainteresowaniem cieszyła się wycieczka do Czech i możliwość zwiedzenia Pragi.

W dniu 30 listopada 2017 r. w siedzibie Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach odbył się finał wojewódzki IX Konkursu wiedzy o bezpieczeństwie pracy w rolnictwie dla uczniów kształcących się w zawodach rolniczych w szkołach ponadgimnazjalnych województwa łódzkiego. Dyrektor Biura IRWŁ – Jerzy Kuzarński wręczył nagrodę rzeczową Bartłomiejowi Ordanik z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobryszycach za zajęcie 6 miejsca (więcej informacji o konkursie na str. 5).

Inne

- Miesięcznik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego „W NOWEJ ROLI” od marca 2016 r. w nowej odsłonie bezpłatnie trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego udziela bezpłatnie porad prawnych dla rolników. W omawianym okresie zostało udzielonych 40 porad.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno - środowiskowy

Uczestnicy wyjazdu studyjno-szkoleniowego do Karpacza

W dniu 6 listopada 2017r. w imieniu Zarządu IRWŁ - Bronisław Węglewski Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wystosował pismo do Krzysztofa Jurgieła Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w związku z licznymi sygnałami od rolników, szczególnie z powiatu sieradzkiego (tzw. zagłębia ziemniaczanego), z prośbą o podjęcie działań w sprawie trudnej sytuacji na rynku ziemniaka spowodowaną bardzo niską ceną. Obecna sytuacja na rynku zbytu ziemniaka budzi duży niepokój wśród producentów rolnych. Spowodowane to jest nadmierną podażą tego towaru. Wielu rolników nie ma możliwości przechowywać ziemniaków albo nie mają już miejsca ich przechowywać, co zmusza ich do sprzedaży ziemniaka za bardzo niską cenę. Niekorzystne warunki atmosferyczne, sprawiły, że duża grupa rolników do dnia dzisiejszego nie jest w stanie wjechać w pole w celu dokonania zbioru. W związku z tym proszę o zorganizowania spotkania roboczego w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w tej sprawie.

W dniu 7 listopada 2017 r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Prezes IRWŁ –Bronisław Węglewski, popierając wniosek zgłoszony przez członków Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łódzkiego-Wschodniego i Rady Powiatowej IRWŁ w Łęczycy wystosował pismo do Wojewody Łódzkiego o podjęcie inicjatywy mającej na celu uruchomienie działań pomocowych jak w uchwale RM/129/2017 dla rolników z powiatu łódzkiego-wschodniego, łęczyckiego poszkodowanych w wyniku gradobicia w czerwcu 2017r. Rolnicy z powiatu łódzkiego-wschodniego i łęczyckiego, którzy ucierpieli wskutek gradobicia w czerwcu 2017r. nie otrzymali pomocy finansowej. Natomiast rolnicy z innych województw, których gospodarstwa ucierpiały wskutek późniejszych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych otrzymali pomoc finansową. Producenci rolni czują się pokrzywdzeni.

W dniu 7 listopada 2017r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski wystosował pismo do Prezesa KRIR Wiktora Szmulewicza z prośbą o rozpatrzenie i dalszą realizację wniosków zgłoszonych przez członków Rady Powiatowej IRWŁ w Rawie Mazowieckiej.

wozów naturalnych ze względu na częste wystąpienie niekorzystnych warunków atmosferycznych (liczne podtopienia), które uniemożliwiają rolnikom wjazd na pole.

W dniu 14 listopada 2017r. w imieniu Zarządu IRWŁ zostały przesłane do Zespołu ds. analizy szans i zagrożeń oraz potencjalnych kierunków rozwoju obszarów wiejskich w województwie łódzkim wnioski dotyczące analizy szans i zagrożeń oraz potencjalnych kierunków rozwoju obszarów wiejskich w województwie łódzkim.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał również opinie do projektów:

- ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych ustaw,
- ustawy o zmianie ustawy o ochronie roślin,
- ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw,
- ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego,
- rozporządzenia MRIRW w sprawie wprowadzenia programu wczesnego wykrywania występowania zakażeń wirusem klasycznego pomoru świń na lata 2018 - 2020.

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W omawianym okresie odbyły się 3 posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 3.11.2017r. w Andrespolu, w dniu 18.11.2017r. w Brzezinach, w dniu 28.11.2017r. w Wieruszowie). Członkowie podczas posiedzeń omówili bieżącą sytuację w rolnictwie, a zaproszeni przedstawiciele instytucji sektora rolnego przedstawili informację z zakresu m.in.: zadań realizowanych przez PIORiN, obowiązkowych ubezpieczeń rolnych, integrowanej ochrony, działań realizowanych przez ARiMR.

Współpraca z KSOW

W dniu 6.11.2017r. w Kompleksie Hotelowo - Restauracyjny Gościniec Zielony, ul. Zdrowie 43, Włodzimierzów w powiecie piotrkowskim oraz w dniu 8.11.2017r. w sali Bankietowej we Dwoje, Buczek, ul. Główna 13 odbyły się „Szkolenia dla liderów obszarów wiejskich” organizowanych przez Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego, operacja współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów

Magazynowanie paliwa – zasady

Przy magazynowaniu paliwa w gospodarstwie rolnym obowiązują szczegółowe zasady postępowania związane z bezpieczeństwem.

Ze względu na temperaturę zapłonu ropę naftową i produkty naftowe z wyjątkiem gazu płynnego dzieli się na trzy klasy, do klasy III zaliczone zostały produkty o najwyższej temperaturze zapłonu od 328,15 K do 373,15 K, czyli od 55 do 100 stopni Celsjusza. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z dnia 7 czerwca 2010 roku Dz.U. 2010r. nr 109 poz 719) dopuszcza się przechowywanie paliw płynnych klasy III, na potrzeby własne użytkownika, w zbiorniku naziemnym dwu płaszczyznowym, o pojemności do 5 m³.

Wymogi te istnieją od 2010r.

Dwu płaszczyznowe zbiorniki do przechowywania paliwa posiadają podwójną konstrukcję ścian, która dodatkowo zabezpiecza przed wyciekami zawartości. Zbiornik wewnętrzny jest obudowany drugim – zewnętrznym, którego pojemność wynosi 110% pojemności wewnętrznej. W przypadku rozszczelnienia wewnętrznego zbiornika, jego zawartość zostaje zatrzymana w zbiorniku zewnętrznym.

Zbiornik do przechowywania paliw płynnych klasy III na potrzeby własne użytkownika należy sytuować z zachowaniem następujących odległości:

- 1) 10 m – od budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej;
- 2) 5 m – od innych obiektów budowlanych i od grani-

cy działki sąsiedniej.

Odległości, o których mowa wyżej mogą być zmniejszone o połowę, pod warunkiem zastosowania pomiędzy budynkiem lub obiektem, a zbiornikiem ściany oddzielenia przeciwpożarowego o klasie odporności ogniowej, co najmniej REI 120 zasłaniającej zbiornik od strony budynku lub obiektu.

Zbiorniki na olej napędowy należy zarejestrować w Urzędzie Dozoru Technicznego. Jednak zbiorniki do pojemności 2500 L włącznie, objęte są formą dozoru technicznego uproszczonego, dzięki czemu do urzędzeń tego typu nie wydaje się decyzji zezwalającej na jego eksploatację. Nie wymagają one również decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia. Natomiast zbiorniki o pojemności powyżej 2500 L objęte są formą dozoru technicznego „ograniczoną”, co wiąże się z rejestracją urządzenia w lokalnej jednostce UDT. Należy wypełnić wniosek, załączyć dwa komplety dokumentacji technicznej i badanie odbiorcze. Dodatkowo zbiorniki do 2500L nie podlegają kontrolom i rewizjom, zaś zbiorniki powyżej 2500 L podlegają, co dwa lata rewizji zewnętrznej. Ponadto taki zbiornik musi być wyposażony w urządzenie sygnalizujące jego rozszczelnienie oraz zabezpieczenia przed przenikaniem jego zawartości do gruntu.

Magazynowanie paliwa wymaga zastosowania szczególnych środków ostrożności. Należy pamiętać, aby podłoże, na którym ustawiony jest zbiornik było stabilne, utwardzone i odporne na działanie ognia. W pobliżu nie powinny znajdować się materiały łatwopalne. Mie-

sce to powinno być także zabezpieczone przed dostępem osób trzecich, szczególnie dzieci. Należy także pamiętać, że opary paliw są niebezpieczne dla zdrowia i życia w związku z tym trzeba unikać częstego ich wdychania.

Rozporządzenie powyższe określa sposób przechowywania tych cieczy tak, że w garażach. Garaże dzieli na takie powyżej 100 m² oraz mniejsze. Tak, więc, wg przepisów przeciwpożarowych paliwa o temperaturze zapłonu poniżej 100°C, czyli zarówno benzynę, jak i olej napędowy można przechowywać w garażach o powierzchni powyżej 100 m² pod warunkiem, że są niezbędne przy eksploatacji pojazdu i magazynowane w jednostkowych opakowaniach stosowanych w handlu detalicznym. W przypadku mniejszych garaży, gdy są one wolnostojące i wykonane z materiałów niepalnych, można w nich przechować maksymalnie 200 dm³ (200 l) benzyny, w innych zaś niż wolnostojące – do 60 dm³ (60 l) zarówno benzyny, jak i oleju napędowego.

Ustawa z 9 marca 2017 r. o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów (Dz.U. 2017r. po 708), która obowiązuje od kwietnia br. nic w tym zakresie nie zmienia. Dostawcy paliw w praktyce żądają oświadczenia od rolnika, iż zbiornik, do którego nalewają paliwo spełnia wymagania prawa w zakresie bezpieczeństwa.

Nieprzestrzeganie ww. przepisów bezpieczeństwa może rodzić odpowiedzialność z tytułu wykroczenia i narażać rolnika na karę aresztu, grzywny albo nagany.

Karolina Niedzielska

Radca prawny Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej

Ustawa o ochronie zwierząt

Zarządy Krajowej Rady Izby Rolniczych (również Zarząd IRWŁ) oraz Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych w skierowa-

nym do MRiRW i Przewodniczącego Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi stanowisku wyraził sprzeciw wobec zamiaru naniesienia zmian do po-

selskiego projektu ustawy z dnia 6 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw. Na likwidacji branży futrzarskiej (najbardziej rozwijająca się i dochodowa branża rolnictwa polskiego) zyskają tylko korporacje zachodnie rozwijając sieć spalarni i dyktując ceny produktów spożywczych. Wartość ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, które utylizują zakłady mięsne, w tym drobiarskie i zakłady przetwórstwa rybnego to ponad 600 mln zł rocznie.

Proponowane zapisy ustawy to nie tylko likwidacja branży futrzarskiej, ale także wprowadzenie zakazu uboju rytualnego. Budzi się wiele wątpliwości, czy nadal dynamicznie rozwijać się będzie eksport polskiej wołowiny? W latach 2005-2016 r. eksport polskiej wołowiny zwiększył się prawie trzykrotnie. Przekazano, że ogromną rolę w polskim eksporcie wołowiny stanowi właśnie ubój rytualny, dzięki któremu odzyskaliśmy 40 rynków w ciągu ostatnich 2 lat. Ogromna praca polskiego rządu, ministerstwa rolnictwa i branży wołowiny włożona w odzyskanie tylu rynków zbytu i pozyskiwanie nowych rynków wołowiny zostanie przekreślona jednym zapisem w ustawie.

Wprowadzenie proponowanych przepisów spowoduje gwałtowne zachwianie rynku wołowiny i gwałtownie obniży się opłacalność produkcji. Cena żywa wołowego spadną z dnia na dzień (jak obliczyli to ekonomiści) nawet do 15% gwałtownie obniżając dochody rolników. Konsekwencje poniosą także pracownicy zakładów ubojowych w wyniku redukcji zatrudnienia.

Źródło: KRIR

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECHNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

"ASPOL"

95-200 Pabianice, Świątniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

**TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI**

URSUS

URSUS

Podmiot odpowiedzialny: WARSZAWA

SME ORGANICS
Interreg Europe

promotes
łódzkie

 European Union
European Regional
Development Fund

Województwo Łódzkie realizuje projekt „Wzmacnianie konkurencyjności sektora MŚP i zrównoważony rozwój w sektorze produkcji ekologicznej” – SME ORGANICS, który jest realizowany w partnerstwie z 7 regionami w Unii Europejskiej: Navarra (Hiszpania), Puglia (Włochy), Region Północno-Zachodni (Rumunia), Akwitania (Francja), Lombardia (Włochy), Ostrobotnia Południowa (Finlandia), Argowia (Szwajcaria). Dodatkowo w projekt jest także zaangażowana Międzynarodowa Fundacja na rzecz Rolnictwa Ekologicznego (IFOAM EU).

W grupie interesariuszy projektu z Polski, z województwa łódzkiego są: Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa”, Polska Witalna, AMKEZ, Gospodarstwo Ekologiczne „Mrowisko”, Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach, Politechnika Łódzka/Wydział Biotechnologii i Nauk o Żywności, Waldemar Fortuna (właściciel gospodarstwa rolnego), Spółdzielnia Socjalna Owocni, Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego, Arkadiusz Kartus (właściciel ekologicznego gospodarstwa sadowniczego), Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach, Artur Kurzeja (właściciel ekologicznego gospodarstwa sadowniczego), Wojewódzki Związek Pszczelarzy w Łodzi. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie.

W ramach projektu, 4 grudnia 2017 roku, w sali konferencyjnej Łódzkiego Rynku Hurtowego „Zjazdowa” w Łodzi Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego wraz z partnerami: Izba Rolniczą Województwa Łódzkiego, Łódzkim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach, Instytutem Ogrodnictwa w Skierniewicach oraz Stowarzyszeniem Ekosystem – Dziedzictwo Natury zorganizował konferencję „Czas na ekologię!” w której uczestniczyli rolnicy, producenci i miłośnicy ekologicznej żywności i ekologicznego prowadzenia gospodarstw z całego województwa łódzkiego. Celem konferencji było zaprezentowanie rodzajów wsparcia dla sektora żywności ekologicznej w regionie łódzkim, omówienie jej znaczenia dla zdrowia człowieka, a także istotnych kwestii

związanych z produkcją i promocją produktów ekologicznych. Konferencję otworzyli: Bronisław Węglewski – Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Cezary Kołota – Prezes Łódzkiego Rynku Hurtowego „Zjazdowa” oraz Marcin Podgórski – Dyrektor Regionalnego Biura Województwa Łódzkiego w Brukseli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego. Prezes Kołota powitał wszystkich uczestników konferencji, życząc owocnych obrad i zapraszając na zakupy ekologiczne na rynek „Zjazdowa”. Bronisław Węglewski - Prezes IRWŁ zwrócił uwagę na potrzebę organizowania konferencji o tematyce ekologicznej. Zaznaczył, że współpraca Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i Urzędu Marszałkowskiego daje owoce, które już można zbierać. Zwrócił uwagę, że rolnicy powinni przedstawiać swoją produkcję na produkcję ekologiczną, bo to ogromna szansa dla małych gospodarstw. Przywołał przykład Finlandii, gdzie produkcja ekologiczna jest bardzo rozwinięta i są jej konkretne, dobre efekty dla rolników. - Warto podpatrywać innych i brać przykład, to będzie tylko z korzyścią dla polskiego rolnika – stwierdził Prezes IRWŁ. Dyrektor Podgórski zaznaczył, że nie byłoby tej konferencji, gdyby nie finansowanie z programu Interreg Europe. - Państwa tak liczna obecność daje wiele satysfakcji, że nasze działania przynoszą efekty, bo polskie rolnictwo ma możliwości rozwoju i to ekologia jest jego przyszłością – powiedział na zakończenie. Biologizacja rolnictwa

to czas na ekologię.

Analizowane obszary wsparcia dla sektora żywności ekologicznej w województwie łódzkim, wypracowane i realizowane przez interesariuszy projektu SME ORGANICS.

Obszar wsparcia: Edukacja i promocja

Analizowane działania w obszarze wsparcia:

Szeroka kampania edukacyjna i promocyjna dla konsumentów i rolników - organizowanie warsztatów, seminariów, konferencji, promocji żywności ekologicznej na lokalnych targach, dożynek i innych wydarzeń zorientowanych na żywność ekologiczną, organizowanie wydarzeń szkolnych na temat ekologicznej produkcji żywności i jej znaczenia dla zdrowia. Wizyty studyjne dla dzieci i młodzieży w gospodarstwach ekologicznych – demonstracja gospodarstw.

Analizowany instrument finansowy: Działanie „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych”, poddziałanie 3.2 „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym” – wsparcie dla grupy złożonej z co najmniej dwóch producentów (PROW 2014–2020); Działanie „Współpraca” (PROW 2014–2020); w działaniu VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej możliwe jest m.in. dofinansowanie inwestycji przyczyniających się do tworzenia lub rozwoju produktów regionalnych (RPO WŁ 2014-2020).

Obszar wsparcia: Produkcja

• Utworzenie grup producentów (producentów ja-

blek i owoców miękkich takich jak aronia i porzeczka)

- Ustanowienie regionu sadowniczego w województwie łódzkim
- Utworzenie regionu ekologicznej uprawy warzyw

Analizowany instrument finansowy: Zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych (SZOOP) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 w ramach poddziałania II.3.1 Innowacje w MŚP możliwe jest uzyskanie wsparcia na przedsięwzięcia polegające m.in. na wdrożeniu innowacyjnych produktów, procesów wytwarzania produktów lub świadczenia usług, w tym, ekoinnowacje. W ww. poddziałaniu w ramach kryterium merytorycznego punktowego Uwzględnienie aspektów środowiskowych w ramach projektu ocenie podlega, czy wnioskodawca, w związku z realizacją projektu, wprowadził innowacje ukierunkowane na ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko, poprawę efektywności wykorzystania zasobów, uwzględnienie efektów środowiskowych w zarządzaniu.

Obszar wsparcia: Przetwórstwo

Analizowane działania:

- Zapewnienie rodzimej produkcji pasz białkowych
- Zwiększenie liczby ekologicznych zakładów przetwórczych w województwie łódzkim
- Ułatwienie małym zakładom przetwórczym spełnienia wymogów higieny

Analizowany instrument finansowy: RPO WŁ na lata 2014-2020 w ramach poddziałania II.3.1 Innowacje w MŚP

Obszar wsparcia: Łańcuch wartości

Analizowane działania:

Korzystanie z platform internetowych w celu skrócenia łańcucha dostaw (zmniejszenia liczby pośredników i w związku z tym obniżenia cen produktów). Przykłady darmowych platform w województwie łódzkim:

www.lokalnazywnosc.pl

www.dograne.pl

Obszar wsparcia: Wsparcie publiczne

Analizowane działania:

- Zielone zamówienia publiczne – gastronomia w szkołach i instytucjach opieki zdrowotnej – dostar-

czanie lokalnych produktów ekologicznych o znaczącym wpływie na zdrowie

- Wsparcie ze strony władz lokalnych na rzecz społeczności (nagroda dla społeczności, w której udział produktów ekologicznych w publicznych usługach gastronomicznych jest największy)

Analizowany instrument finansowy: Interreg Europa – Województwo Łódzkie realizuje projekt „Zielone zamówienia publiczne na rzecz zasobooszczędności rozwoju regionalnego” (2017–2021)

Obszar wsparcia: Ochrona środowiska

Analizowane działania:

Przekształcenie konwencjonalnych gospodarstw w gospodarstwa ekologiczne we wrażliwym z punktu widzenia środowiska obszarze Natura 2000 w rejonie Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich i Bolimowskiego Parku Krajobrazowego.

Analizowany instrument finansowy: „Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarze Natura 2000” w ramach poddziałania „Inwestycje w gospodarstwach rolniczych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020

Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego

SME ORGANICS

Głównym założeniem projektu, który rozpoczął się w 2016 roku (trwa do 2020 roku) jest podniesienie konkurencyjności MŚP z sektora żywności ekologicznej. W każdym z krajów partnerskich została zawiązana grupa interesariuszy, w skład której wchodzi podmioty takie jak: przedsiębiorcy z sektora żywności ekologicznej lub żywności wysokiej jakości, instytucje naukowe, samorządowe oraz rolnicy. W ramach projektu zostanie przygotowana księga dobrych praktyk z krajów partnerskich, które będą promowane na arenie Unii Europejskiej.

Każdy region opracowuje Regionalną Diagnozę sektora żywności ekologicznej oraz Regionalny Ekologiczny Plan Działań. Zawarte w planie inicjatywy będą następnie wdrażane przy użyciu regionalnych, krajowych i międzynarodowych funduszy. W ramach wymiany doświadczeń pomiędzy partnerami miały miejsce wizyty studyjne, gdzie goście wizyty zapoznawali się z dobrymi praktykami z danego regionu.

Możliwość współpracy!

Zapraszamy do współpracy instytucje, MŚP, rolników oraz osoby prywatne z regionu łódzkiego związane z sektorem żywności ekologicznej, żywności wysokiej jakości oraz żywności wytwarzanej metodami tradycyjnymi. Więcej informacji o projekcie SME Organics można znaleźć na stronie: www.bruksela.lodzkie.pl/nasze-projekty/sme-organics/

Plonowanie soi w doświadczeniach PDO

W ostatnich latach obserwuje się wzrost zainteresowania uprawą soi w warunkach klimatyczno - glebowych naszego kraju. Wieloletnie doświadczenia potwierdzają, że jest ona możliwa, lecz nie bezproblemowa. Dokładne poznanie gatunku, technologii jego uprawy, a także dostępna paleta sprawdzonych odmian w doświadczeniach PDO z pewnością może pomóc rolnikom podjąć decyzję o uprawie soi w swoim gospodarstwie.

W sezonie wegetacyjnym w 2017 roku w doświadczeniach Porejstrowego Doświadczalnictwa Odmianowego badano 27 odmian soi. Odmiany pochodziły z Krajowego (KR) i Wspólnotowego (CCA) Rejestru Odmian. Badania prowadzone były w SDOO w Sulejowie i HR Strzelce ściśle według metodyki COBORU.

Wykres przedstawia wyniki plonowania odmian, które będą podstawą do utworzenia Listy Odmian Zalecanych do uprawy na terenie województwa łódzkiego (LOZ) dla soi w roku 2018.

Tegoroczny sezon wegetacyjny nie sprzyjał uprawie soi.

Brak opadów w fazie zawiązywania i wypełniania się strąków jak również jego nadmiar w okresie dojrzewania, wpłynęły negatywnie na plonowanie odmian. Jakość zebranego plonu była nie najlepsza, a nasiona odmian późniejszych wymagały dosuszenia. Wysokie uwilgotnienie gleby przed zbiorem było powodem długiego utrzymywania się liści na roślinach, co dodatkowo utrudniało dojrzewanie i zbior.

Najlepiej plonującą kreacją okazała się Abelina. Odmiana ta potwierdziła ubiegłoroczny prymat w plonowaniu. Dobrze plonowały także odmiany: GL Melanie, Brunensis, Korus i Sirelia.

Rosnąca ranga soi niesie za sobą postęp hodowlany, a ruch odmian wyraźnie się ożywił. Z roku na rok zwiększa się liczba odmian zgłaszanych do badań urzędowych COBORU, choć pochodzą one głównie z wspólnotowego katalogu (CCA). Duże znaczenie ma poszerzenie doboru odmian pochodzących z polskich hodowli. W naszym kraju brakuje odmian rodzimej hodowli, konwencjonalnych, nie-

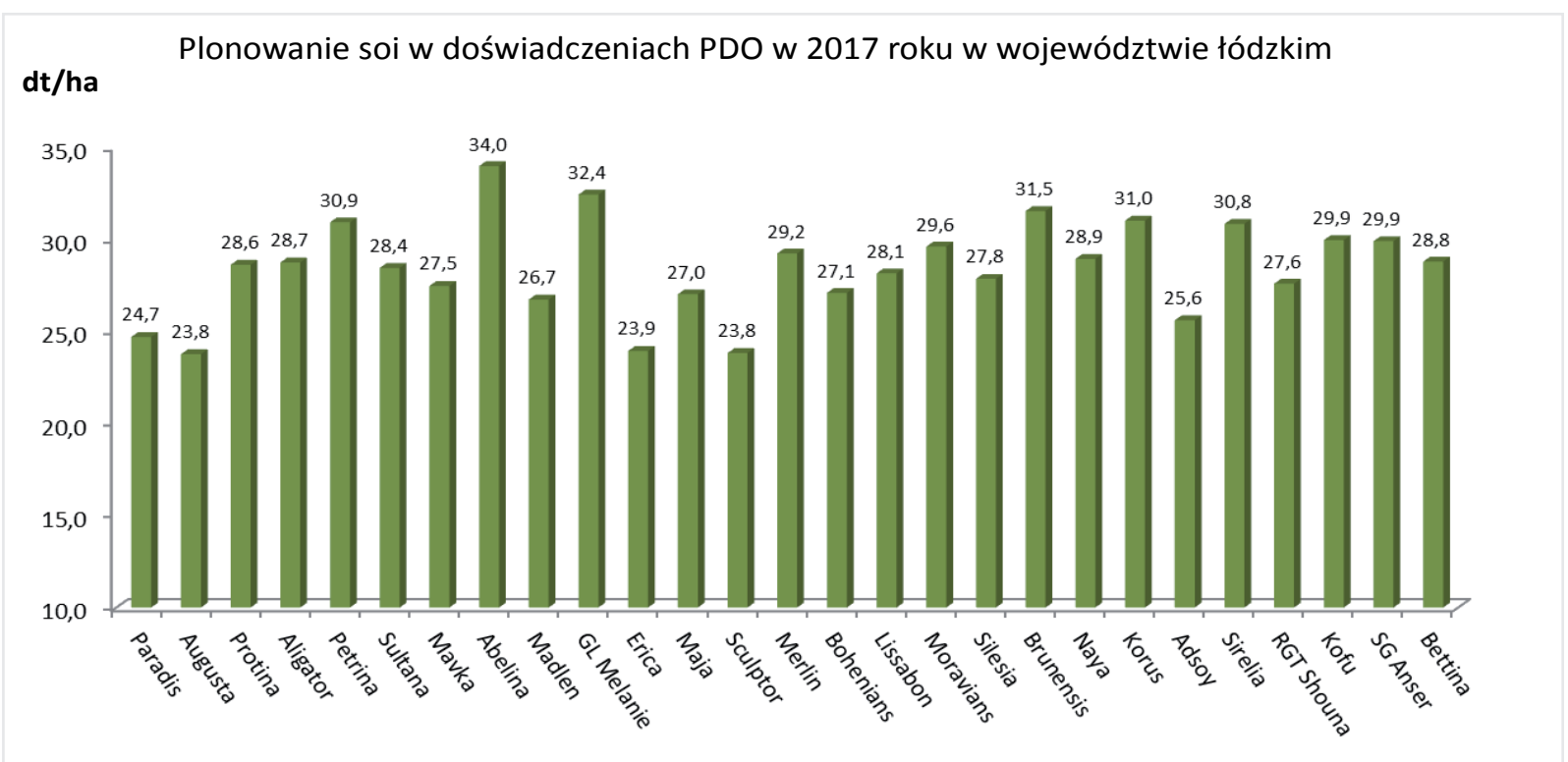
opartych na sztucznych modyfikacjach genetycznych, dostosowanych do naszych warunków środowiskowych.

Obecnie Krajowy Rejestr Odmian liczy 12 odmian - stan na 30.10.2017 roku, źródło: www.coboru.pl. Trzy odmiany pochodzą z polskich hodowli i są to: Aldana, Augusta i Erica. Proces hodowlany pozostałych odmian toczył się poza granicami naszego kraju.

Poniżej krótka charakterystyka odmian soi znajdujących się w Krajowym Rejestrze Odmian (KR).

Aldana - odmiana wczesna, odporna na wyleganie, równomiernie dojrzewająca. Nasiona dorodne, żółte z brązowym znaczkim. Rośliny średniowysokie, a masa 1000 nasion około 165g, zawartość białka w nasionach około 35 %, zawartość tłuszczu około 20%. Odmiana bardzo plenna, odpowiednia do uprawy na terenie całego kraju z wyjątkiem północy i podgórze. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m².

Augusta - odmiana wczesna, równomiernie dojrzewająca. Wysokość osadzenia najniższych strąków 10-15 cm.

Rośliny średniowysokie, a masa 1000 nasion 120- 140 g, o żółtej barwie okrywy nasiennej i brązowym znaczką, zawierają około 35% białka o najlepszym składzie aminokwasów i 20% tłuszczu. Ma niezbyt duże wymagania glebowe. Udaje się na większości gleb z wyjątkiem ciężkich, zlewnych i kwaśnych. Może być uprawiana w Polsce centralnej i południowej. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m².

Mavka - odmiana średniowczesna. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia średni, dojrzewania dość późny, okres kwitnienia dość długi. Rośliny wysokie, osadzenie najniższego strąka wyższe niż u innych odmian zarejestrowanych. Wyleganie w fazie początku kwitnienia nie występuje, w końcu kwitnienia bardzo małe, przed zbiorem średnie. Podatność na patogeny mała. Dojrzewanie równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków bardzo mała. Masa 1000 nasion duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, tłuszczu surowego średnia do dość dużej, włókna surowego dość mała. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszenicznych i żytniego bardzo dobrego. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m².

Aligator - odmiana późna. Plon nasion i białka bardzo duży, bardzo stabilny w latach badań. Termin kwitnienia średni. Okres kwitnienia dość długi. Rozpoczyna dojrzewanie późno. Dojrzałość techniczną osiąga bardzo późno. Rośliny średnio wysokie, osadzenie najniższego strąka średnie. Wyleganie w fazie początku kwitnienia nie występuje, w końcu kwitnienia i przed zbiorem bardzo małe. Podatność na patogeny mała. Dojrzewanie równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków bardzo mała. Masa 1000 nasion duża do bardzo dużej. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia do dość dużej, tłuszczu surowego średnia, włókna surowego dość mała. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszenicznych i żytniego bardzo dobrego. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m².

Madlen - odmiana późna. Plon nasion dość duży. Plon białka duży. Termin kwitnienia średni do dość późnego. Okres kwitnienia średni. Rozpoczyna dojrzewanie późno. Dojrzałość techniczną osiąga późno. Rośliny średnie do niższych. Osadzenie najniższego strąka średnie. Wyleganie w fazie początku kwitnienia bardzo małe, w końcu kwitnienia małe, przed zbiorem średnie. Podatność na patogeny mała. Dojrzewa dość równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków bardzo mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, tłuszczu surowego mała, włókna surowego dość mała. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszenicznych i żytniego bardzo dobrego. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m².

Abelina - odmiana średniowczesna. Plon nasion i biał-

ka duży, stabilny w latach badań. Termin kwitnienia roślin średni, okres kwitnienia długi. Początek dojrzewania i dojrzałość techniczna średniowczesna. Rośliny wysokie, najniższe strąki osadzone dość wysoko. Wyleganie w fazie początku kwitnienia nie występuje, w końcu kwitnienia bardzo małe, przed zbiorem dość małe. Odporność na bakteryjną ospowatość powyżej średniej. Dojrzewanie równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków dość mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, tłuszczu surowego bardzo duża, włókna surowego dość mała. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszenicznych i żytniego bardzo dobrego. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m².

Erica - odmiana wczesna. Plon nasion i białka wyraźnie powyżej odmian o podobnej wczesności. Termin kwitnienia roślin bardzo wczesny, okres kwitnienia średni. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej wczesny. Rośliny średnie do niskich. Osadzenie najniższych strąków średnie do niskiego. Odporność na wyleganie w końcu kwitnienia i przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość i na zgorzelową plamistość średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków średnia. Masa 1000 średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach, tłuszczu surowego i włókna surowego średnia. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m².

GL Melanie - odmiana późna. Plon nasion duży, plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin i okres kwitnienia średni. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej późny. Rośliny średniej wysokości. Osadzenie najniższych strąków średnie. Odporność na wyleganie w końcu kwitnienia i przed zbiorem dość duża. Odporność na bakteryjną ospowatość i na zgorzelową plamistość średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków średnia. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, tłuszczu surowego i włókna surowego średnia do małej. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m².

Maja - odmiana średniowczesna. Plon nasion nieco poniżej wzorca, plon białka duży. Termin kwitnienia roślin średni, okres kwitnienia krótki. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej średni. Rośliny wysokie. Osadzenie najniższych strąków dość wysokie. Odporność na wyleganie w końcu kwitnienia mała, przed zbiorem dość mała. Odporność na bakteryjną ospowatość i na zgorzelową plamistość średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków średnia do małej. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach bardzo duża, tłuszczu surowego średnia do dużej, włókna surowego mała do bardzo małej. Optymalna obsada roślin

około 70-80 szt./m².

Paradis - odmiana wczesna. Plon nasion i białka powyżej odmian o podobnej wczesności. Termin kwitnienia roślin bardzo wczesny, okres kwitnienia dość krótki. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej wczesny do bardzo wczesnego. Rośliny dość niskie. Osadzenie najniższych strąków średnie do dość niskiego. Odporność na wyleganie w końcu kwitnienia duża, przed zbiorem dość duża. Odporność na bakteryjną ospowatość średnia i zgorzelową plamistość średnia. Równomierność dojrzewania średnia do małej. Odporność na pęknięcie strąków średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, tłuszczu surowego dość duża, włókna surowego średnia. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m².

Petrina - odmiana bardzo późna. Plon nasion i białka duży. Termin kwitnienia roślin i okres kwitnienia średni. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej bardzo późny. Rośliny średniej wysokości. Osadzenie najniższych strąków średnie. Odporność na wyleganie w końcu kwitnienia duża, przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość średnia do dużej, na zgorzelową plamistość średnia. Równomierność dojrzewania dość mała. Odporność na pęknięcie strąków średnia do dość małej. Masa 1000 nasion dość mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, tłuszczu surowego dość duża, włókna surowego średnia. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m².

Sculptor - odmiana średniowczesna. Plon nasion i białka średni. Termin kwitnienia roślin i okres kwitnienia średni. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej średni. Rośliny wysokie. Osadzenie najniższych strąków średnie. Odporność na wyleganie w końcu kwitnienia i przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość i zgorzelową plamistość średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pęknięcie strąków średnia do małej. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach, tłuszczu surowego i włókna surowego średnia. Optymalna obsada roślin około 70-80 szt./m².

Ilona Śpiewak

COBORU Stacja Doświadczalna

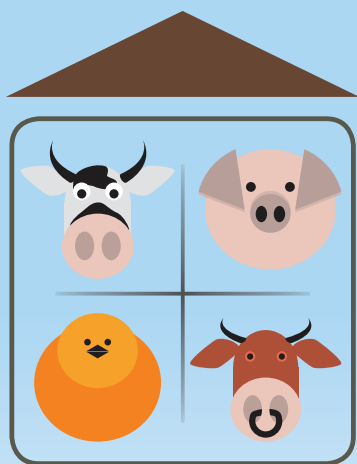
Oceny Odmian w Sulejowie

www.sulejow.coboru.pl

**Nadchodzące Święta Bożego Narodzenia są okazją do złożenia życzeń Czytelnikom i Redakcji miesięcznika „W Nowej Roli”.
Świąt prawdziwie radosnych, niosących spokój i zadowolenie z podjętych wyzwań oraz wiele radości, szczęścia i wrażliwości w Nowym Roku,**

w imieniu swoim i pracowników - życzy Dyrektor SDOO w Sulejowie dr inż. Przemysław Majchrowski

FERMA

XVIII Międzynarodowe Targi Ferma Bydła
XXI Międzynarodowe Targi Ferma Świń i Drobiu

16 - 18 lutego 2018

Nowa Hala EXPO / MOSiR Łódź

**Strefa
Wiedzy
Ferma 2018**

sponsor:

- Specjalistyczne targi technologii hodowli i chowu
- Panele dyskusyjne i prelekcje w ramach forum
- Ekspozycja maszyn i urządzeń
- Wiele atrakcji i konkursów z nagrodami

www.targiferma.com.pl

AgroFood

Analiza błędów żywieniowych, czyli jak taniej produkować mleko?

W ostatnich miesiącach ceny skupu mleka oraz produktów mlecznych na rynkach światowych wzrastają. Również w okresie koniunktury należy doskonalić metody produkcji, optymalizować koszty, poprawiać opłacalność produkcji. W strukturze kosztów ponad 50% stanowi żywienie a prawie 20% to nakłady związane z odchowem jałówek. Tam należy szukać największych rezerw ekonomicznych.

W ostatnich latach nastąpił dynamiczny postęp w praktycznym żywieniu wysoko wydajnych krów mlecznych w Polsce a jego wymiernym efektem jest zwiększanie wydajności krów potwierdzone danymi statystycznymi publikowanymi przez Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka. W głównej mierze jest to zasługa samych rolników, którzy znacząco poszerzyli swoją wiedzę, stali się doskonałymi specjalistami i niejednokrotnie pasjonatami chowu bydła mlecznego. Coraz trudniej w naszych stadach krów wskazać proste błędy żywieniowe i organizacyjne. W ostatnich latach struktura „niedoskonałości” znacząco się zmieniła, aktualnie obejmuje ona przede wszystkim detale żywienia i poprawę dobrostanu.

Analizując ostatnie lata współpracy z hodowcami bydła-wzajemnej nauki-do najważniejszych obszarów żywienia bydła mlecznego można zaliczyć:

- jakość i wartość pasz objętościowych
- **żywienie cieląt i odchów jałówek**
- doskonalenie modelu żywienia krów w zasuszeniu i okresie przejściowym
- **profilaktykę hipokalcemii**
- **Żywienie cieląt i odchów jałówek**

Opłacalność produkcji mleka zależy bezpośrednio od przebiegu całego odchowu, obejmującego zarówno pierwszy dzień życia jałówki jaki ostatni dzień cielności. Optymalizując żywienie, dobrostan w odchowie hodowca może niejako „programować” długowieczność a przez to również wydajność życiową. Doskonałym tego potwierdzeniem są ostatnio publikowane wyniki badań w których wykazano, że wydajność w pierwszej laktacji jest skorelowana pozytywnie ze spożyciem siary w pierwszej dobie życia cielęcia oraz z tempem wzrostu w okresie żywienia paszami płynnymi. Jednak wybór optymalnej strategii odchowu jałówek pozostawia nadal wiele wątpliwości ze względu na znacząco różniące się modele postępowania.

Potencjalne błędy:

- słaba odporność cieląt, zbyt małe dawki siary, niewłaściwa organizacja żywienia,
- niedobór („skrótowy odchów”) albo nadmiar mleka (preparatu mlekozastępczego)
- zbyt wczesna rezygnacja z podawania pasz płynnych przy jednocześnie zbyt małym pobraniu mieszanki starter
- subkliniczna kwasica żwacza
- małe przyrosty dobowe w pierwszym roku życia – niedobór białka w dawce pokarmowej
- zbyt późne rozpoczęcie krycia
- nadmiar energii w dawkach po zacieleniu – nadmierny przyrost tkanki zapasowej – kondycja po wycieleniu > BCS 3.25

Cele odchowu jałówek

1. Minimalizacja strat od urodzenia do pierwszego wycielenia
2. **Maksymalizacja pobrania siary w pierwszej dobie życia**
3. **Maksymalizacja przyrostów w okresie żywienia paszami płynnymi (podwojenie urodzeniowej masy ciała, przyrost dobowy > 750g)**
4. **Maksymalizacja pobrania mieszanki starter w okresie przejściowym przed odsadzeniem**
5. Uzyskanie prawidłowej masy ciała, wysokości w kłębie i kondycji (BCS)
6. Dynamiczny wzrost po odsadzeniu w pierwszym roku życia (przyrost dobowy ok 1000g)
7. **Pierwsza skuteczna inseminacja >90% w wieku 14 do 15 mc-y (1. wycielenie -24 mc-e)**
8. Przygotowanie jałówki w okresie przejściowym (4tyg) do intensywnej produkcji mleka po wycieleniu
9. Budowanie odporności w okresie przejściowym – żywienie min-wit, dobrostan
10. „Łatwe wycielenie” – bez pomocy zoot-wet > 70% wycieleń

Model żywienia – propozycja

- d0.** „łatwe wycielenie”
- d1.** duże dawki siary - min. 10 % masy ciała cielęcia, monitoring odporności
- d2-d28.** - mleko pełne , preparat mlekozastępczy – 800-950g sm. (ok 25% b.og, 20% t.sur) starter do woli - ok 20% b.og , pasza strukturalna siano, słoma - siewczka dł 2cm, do woli
- d29-56.** - preparat mlekozastępczy - 700-800g g sm., starter do woli, pasza strukturalna siano, słoma - siewczka dł 2cm, do woli
- d57-63.** - 50% dawki preparatu mlekozastępczego , starter do woli, pasza strukturalna siano, słoma - siewczka dł 2cm, do woli
- d63-84.** - „okres przejściowy” - starter do woli , pasza strukturalna albo TMR
- d85-360.** - intensywny przyrost białka i wzrost - dawka kompletna TMR, żywienie tradycyjne
 - 160g b.og / 1kg sm, NDF 300-350g/ 1kg sm
 - d 410- rozpoczęcie krycia , mc. 380 kg, wys w kłębie min 126 cm
 - d 440 do wycielenia.- b.og. 130-135 g/1 kg sm.,NDF 360-410g/1 kg sm, okres przejściowy przed wycieleniem 4 tyg.

Profilaktyka hipokalcemii

Większość chorób metabolicznych krów mlecznych (subkliniczna kwasica, ketoza i I i II typu, przemieszczenie trawieńca) wynika z błędów w żywieniu podstawowym (energia i białko), a przede wszystkim w nieprawidłowej ilości i jakości węglowodanów strukturalnych i skrobi.

W etiologii hipokalcemii pierwsze miejsce zajmuje nieprawidłowe żywienie mineralne w zasuszenia, przede wszystkim w okresie przejściowym przed wycieleniem (close-up). Utrzymanie dużej koncentracji wapnia we krwi krów po wycieleniu oprócz minimalizacji ujemnego bilan-

su energii należy zaliczyć do podstawowych priorytetów żywienia krów wysoko wydajnych w okresie przejściowym.

Badania wstępne wykonane w Katedrze Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej w Poznaniu wykazały, że u ponad 55% krów wieloródek i 15% pierwiastek koncentracja wapnia we krwi w pierwszej dobie po wycieleniu była niższa od rekomendowanej, co potwierdziło zaskakująco dużą skalę zagrożenia hipokalcemią. Warto dodać, że przypadków porażenia poporodowego w analizowanych stadach było mniej niż 3%.

Subkliniczna postać hipokalcemii może być pośrednią przyczyną pogorszenia wskaźników płodności, jest bramą ułatwiającą transfer czynników chorobotwórczych. Należy podkreślić, że znacząco zwiększa ryzyko wystąpienia skrętu trawieńca ograniczając ruchliwość żwacza i trawieńca. Hipokalcemia zmniejsza pobudliwość nerwową i kurczliwość wielu mięśni, opóźniając inwolucję oraz zwiększając istotnie prawdopodobieństwo mastitis przez pogorszenie kurczliwości zwieracza strzyka. Ważnym negatywnym efektem towarzyszącym obniżeniu Ca we krwi jest zmniejszenie pobrania suchej masy dawki pokarmowej, co może dodatkowo pogłębić ujemny bilans energii w pierwszych tygodniach laktacji.

Potencjalne błędy

- nadmiar K (kationów) w dawkach o okresie zasuszenia szczególnie w okresie trans przed wycieleniem - metaboliczna alkaloz - DCAD >0 mEq
- niedobór Mg w dawce pokarmowej w okresie zasuszenia
- zbyt małe dawki soli anionowych
- nadmiernie długi okres podawania soli anionowych
- brak lub mało precyzyjny monitoring hipokalcemii
- ocena zagrożenia hipokalcemią na podstawie zawartości Ca we krwi >7d laktacji

Modele profilaktyki hipokalcemii – na podstawie (Overton i Brittany 2016,Cornell University)

I. Bardzo mała koncentracja K i Na w paszach objętościowych w okresie przejściowym przed wycieleniem

Ca – 0.6 % SM
DCAD max +10 mEq / 100g SM i
pH moczu 8.3-8.5

II. Mała koncentracja K w paszach objętościowych w okresie przejściowym przed wycieleniem i ograniczony dodatek soli anionowych

Ca- 0.9-1.0% SM dawki
DCAD 0 mEq/100g SM
pH moczu ok.7.5

III. Mała koncentracja K w paszach objętościowych w okresie trans w okresie przejściowym przed wycieleniem i pełna dawka soli anionowych

Ca-1.5%SM i
DCAD -10 – 15 mEq/100g SM
pH moczu 5.5 – 6.0

prof. dr hab. Włodzimierz Nowak

Katedra Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

KONFERENCJA Z OKAZJI JUBILEUSZU 25-LECIA

TOWARZYSTWA UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH „TUW”

Na Stadionie Narodowym w Warszawie we wtorek - 24 października 2017 r., odbyła się uroczysta konferencja z okazji 25-lecia Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”. Przybyło na nią wielu zaproszonych gości, wśród których znaleźli się: przedstawiciele władz instytucji samorządowych i finansowych, Związków Wzajemności Członkowskiej, mediów, pracowników, współpracowników i przyjaciół.

W trakcie konferencji wypowiadali się wszyscy Ci, którzy przyczynili się do wspólnego sukcesu, jakim jest 25-lecie Towarzystwa. Wielokrotnie w swych wypowiedziach podkreślali, że powstanie Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” okazało się udaną próbą przywrócenia, zakazanych po wojnie, ubezpieczeń wzajemnych i stało się wspólnym urzeczywistnieniem idei solidaryzmu społecznego.

W tak ważnej dla Towarzystwa chwili, głos zabrały osoby tworzące Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” od podstaw, które przez wiele lat pracowały nad rozwojem idei wzajemności w Polsce i przyczyniły się do wspólnego sukcesu. Henryk Dankowiakowski - przewodniczący Rady Nadzorczej, Andrzej Bratkowski - pierwszy prezes Towarzystwa, Thierry Jeantet - wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Zofia Grzebisz - Nowicka, Mirosław Odorowski, Włodzimierz Grudziński - byli członkowie Rady Nadzorczej oraz Lucyna Rybak - dyrektor Biura Regionalnego w Rzeszowie - wspominali początki działalności Towarzystwa, a także podkreślali znaczenie wzajemności w ubezpieczeniach.

W uroczystości uczestniczyli również przedstawiciele Polskiej Izby Ubezpieczeń - Jan Grzegorz Prądyński - prezes Zarządu oraz Andrzej Maciążek - wiceprezes Zarządu, którzy w wypowiedziach podkreślali ogromną rolę jaką Towarzystwo swoją historią i osiągnięciami spełnia w szerszym kontekście wzajemności w Polsce.

Podczas konferencji poseł - Jan Krzysztof Ardanowski dokonał podsumowania ubezpieczeń rolniczych w Polsce, mówiąc o wciąż zbyt małej powszechności. Przypominał, że rozwój polskiego rolnictwa zależy również od tego w jaki sposób zabezpieczamy swoje gospodarstwa przed dramatycznymi pogodowymi anomaliami, które mogą w ciągu paru minut zabrać wszystko, co ciężką pracą zostało wypracowane przez wiele lat. Z wielką satysfakcją podkreślał, że poszkodowani rolnicy ubezpieczeni w Towarzystwie mówili

o perfekcyjnej likwidacji szkód związanych z sierpniowym kataklizmem. Dlatego Ministerstwo zwróciło się do prezesa Towarzystwa z propozycją wspólnego opracowania strategii zwiększenia powszechności ubezpieczeń w rolnictwie polskim.

Ze wzruszeniem wszyscy wysłuchali nagrania, w którym tragicznie zmarły wieloletni prezes Towarzystwa - Andrzej Wojdyło „przemówił” przypominając na czym polega wzajemność i ubezpieczenia wzajemne. Przekazane kwiaty na ręce żony - Elżbiety Wojdyło były wyrazem pamięci o Nim i Jego olbrzymiej pracy jaką włożył w rozwój Towarzystwa.

Prezes Towarzystwa Ewa Stachura-Kruszewska przedstawiła drogę jaką przebyliśmy od chwili powstania idei, która zrodziła się w 1990 roku podczas dyskusji o ekonomii spo-

zwoiliło Towarzystwu na rozwój i zaangażowanie różnych środowisk w życie „społeczności TUW-oskiej”. Wyróżnikiem Towarzystwa stały się Związki Wzajemności Członkowskiej - organizacje środowiskowe, poprzez które Towarzystwo ma nie tylko mocną więź z Członkami Towarzystwa, ale również umożliwiają one Członkom Towarzystwa uzyskanie ochrony ubezpieczeniowej za rozsądną stawkę i uczestnictwo w działalności Towarzystwa. Związki Wzajemności Członkowskiej, na równi z Udziałowcami, decydują o kształcie Towarzystwa i jego przyszłości. Podczas konferencji pani prezes powiedziała również o wynikach finansowych Towarzystwa, podkreślając wysoką pozycję wśród zakładów ubezpieczeń. Na zakończenie, wzajemność porównała do latarni morskiej wskazującej drogę do portu, którym jest

TUW „TUW”, a patrząc w przyszłość zacytowała Wergiliusza - obdarzając nas olbrzymią porcją optymizmu: „Wytrwała praca wszystko pokona”.

Nie było końca życzeniom i podziękowaniom za dotychczasową współpracę od przedstawicieli władz samorządowych, instytucji finansowych i firm współpracujących z Towarzystwem. Po części oficjalnej nadszedł czas na urodzinowy tort i atrakcję wieczoru jaką była Grupa MoCarta, która zaprezentowała największe przeboje muzyki nie tylko klasycznej, a również rozrywkowej połączonej z żartem wywołującym uśmiech na twarzach zaproszonych gości.

Serdecznie dziękujemy tak licznie przybyłym gościom za udział w konferencji oraz za składane gratulacje i życzenia. Dobrze wiedzieć, że mamy tytuł Przyjaciół.

(JPB)

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

T U W

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Biuro Regionalne w Łodzi
ul. Swojska 4, 91-342 Łódź
tel. 42 640-69-80
e-mail: biuro40@tuw.pl
www.tuw.pl

*Szanowni Państwo,
dla większości z nas grudniowa pora, zbliżający się koniec roku,
to najpiękniejszy i najbardziej wyczekiwany czas:
magii świąt, spotkań rodzinnych, prezentów, zapachu choinki i zimowej aury wokół.
Jest to też czas składania sobie z głębi serca płynących życzeń świątecznych i noworocznych...
WSZELKIEJ POMYŚLNOŚCI i DO SIEGO ROKU 2018!*

*Anna Bieniawska
Dyrektor Biura Regionalnego TUW „TUW w Łodzi wraz z Pracownikami*

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Święta Bożego Narodzenia to najważniejsze u nas święta rodzinne, pełne pięknych tradycji, obrzędów, podniosłego nastroju. Były i są obchodzone bardzo uroczysto, a ich szczególny charakter jak nigdzie na świecie podkreśla wieczerza wigilijna.

Nastrój wieczerzy wigilijnej tworzą nie tylko tradycje dzielenia się opłatkiem, ubierania choinki, śpiewania kołęd, obdarowywania prezentami, ale i wyjątkowe dla tej chwili potrawy. Od niepamiętnych czasów kolacja wigilijna składa się z postnych dań. Na stół podaje się ryby, potrawy z mąki, kaszy, suszonych grzybów, owoców, warzyw, miodu i orzechów. Zwyczaj niejedzenia mięsa wiąże się z prastarym wierzeniem, że człowiek i zwierzęta stanowią jedną rodzinę. Natomiast potrawy przygotowane z płodów pól, lasów, sadów, rzek i stawów miały zapewnić zdrowie, dostatek i urodzaj w nadchodzącym roku. Niektórym produktom od czasów przedchrześcijańskich przypisywano właściwości magiczne:

Oplątek - symbol zgody i jedności.

Chleb to dobrobyt i początek nowego życia.

Ryba - mająca przede wszystkim znaczenie religijne, przypominała o chrzcie, zmartwychwstaniu i nieśmiertelności, to również symbol płodności i odrodzenia się życia.

Ziarno zbóż i wypieki z mąki miały zapewnić pomysłność w nadchodzącym roku.

Kapusta - symbol życiodajnej siły, miała sprawić odrodzenie się przyrody na wiosnę po zimowym uśpieniu.

Groch - chroniący przed chorobami, w połączeniu z kapustą gwarantował urodzaj.

Grzyby ułatwiać miały nawiązanie kontaktu ze światem zmarłych

Mak był symbolem płodności.

Miód miał zapewnić przychylność sił nadprzyrodzonych

Świąteczny stół to nie tylko potrawy, to także kolory. Dawniej z nieskazitelną bielą obrusa kontrastowały czerwone jabłka, stół ozdobiony był zielonymi ga-

łązkami jodłowymi, a snopy zboża złożyły się w rogach izby. Barwy te przywoływane bezwiednie w świątecznych dekoracjach z pokolenia na pokolenie mają swoje symboliczne znaczenie:

Biel obrusa jest wyrazem radości i świątecznego nastroju. Kolor biały jest symbolem światła, chwały i czystości.

Czerwień ozdób świątecznych jest symbolem siły i młodości. Przypomina kolor wschodzącego i zachodzącego słońca. W starożytności wierzono, że chroni przed zranieniem, odstrasza demony. W liturgii podkreśla się jego symboliczny związek z Duchem Świętym, który zapala w wiernych ogień miłości.

Zieleń choinki jest kolorem kielkującej roślinności, oczekiwania przyszłych żniw, jest też symbolem nadziei.

Żółć siana - symbol światła i majestatu. To kolor dojrzałego zboża oraz złota. W liturgii kolor żółty wskazuje na wieczne światło, chwałę, godność i potęgę.

Tekst i zdjęcia: ŁRH „Zjazdowa”

LUDEW PRZYŚŁOWIA ŚWIĄTECZNE

Od Łucji do wigilii patrz na dni o przyszłym roku powiedzą Ci.

Święta Barbara po wodzie, Boże Narodzenie po lodzie.

Gdy w Narodzenie pogodnie, będzie tak cztery tygodnie.

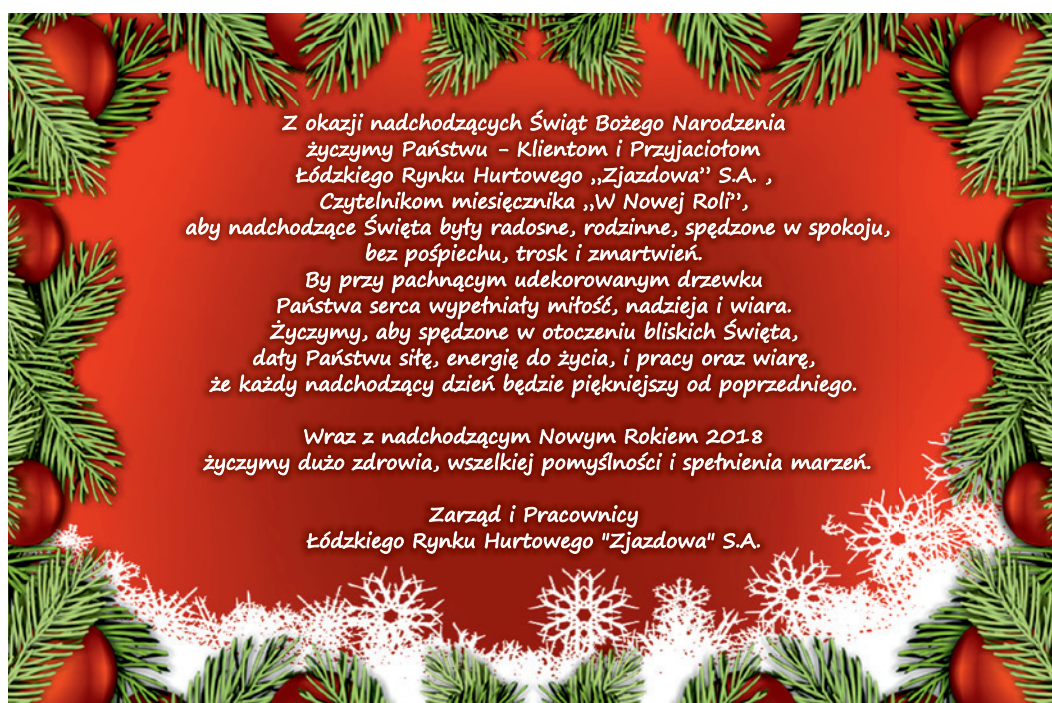
Gdy w Boże Narodzenie pola są zielone, na Wielkanoc będą śniegiem przywalone.

Adam i Ewa pokazują, jaki styczeń i luty po nich następują.

Na Pasterkę po wodzie, Alleluja po lodzie.

Jeśli dzień wigilijny pogodny, roczek będzie urodny.

W jakim blasku Bóg się rodzi, w takim cały styczeń chodzi.

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl http://www.zjazdowa.com.pl

Bożonarodzeniowe zwyczaje

na obszarze LGD „Dolina rzeki Grabi”

Tradycje bożonarodzeniowe są na naszym obszarze pielęgnowane i przekazywane z pokolenia na pokolenie. To przede wszystkim wspólne ubieranie choinki, przygotowywanie wyjątkowych postnych potraw, siano pod obrusem, zostawianie wolnego miejsca przy stole, łamanie się opłatkiem i składanie życzeń oraz śpiewanie kolęd. Zgodnie z tradycją przy wigilijnym stole należy pozostawić jedno wolne miejsce dla wędrowca, czy zagubionego gościa. Wolne miejsce to jednak przede wszystkim pamięć o naszych bliskich, którzy nie mogą być z nami w czasie Wigilii. Ważnym elementem świąt dla katolików jest również udział w Pastercie i wspólne śpiewanie kolęd.

Warto w tym miejscu nadmienić, iż na naszym obszarze (obejmującym teren 9 gmin: Buczek, Dłutów, Dobroń, Drużbice, Łask, Sędziejowice, Widawa, Wodzierady i Żelów) istnieje wiele innych, mniej znanych zwyczajów bożonarodzeniowych, choćby z tego względu, że obszar LGD, cechuje różnorodność religijna i kulturowa. Przeplatają się tutaj ze sobą m.in. wyznania rzymskokatolickie, ewangelicko-reformowane czy ewangelicko-augsburskie.

I tak np., w rodzinach czeskich jednym ze zwyczajów bożonarodzeniowych jest zapalenie czterech świeczek na wieńcu adwentowym (po jednej w każdą niedzielę adwentu). Okres świąteczny rozpoczyna wieczorne nabożeństwo wigilijne, po którym wszyscy zasiadają do Kolacji Wigilijnej w swoich domach. Na stole nie może zabraknąć sałatki ziemniaczanej, śledzi, makiełek, ciasta drożdżowego, suszonych owoców i łuskanych orzechów. Natomiast prezenty zamiast Św. Mikołaja przynosi Dzieciątko Jezus. W pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia o godz. 6:00 rano wierni gromadzą się w kościele na „Jutrznii” – mówi Wiera Pospiszył – przewodnicząca Stowarzyszenia Czechów w Polsce, z siedzibą w Żelowie.

A kilka dni przed świętami z „czeskich domów” dochodzi zapach „cukrovi”, czyli przeróżnych, małych słodkich ciasteczek.

Czeskie ciasteczka bożonarodzeniowe

- 1 ½ szklanki mąki,
- 1/8 łyżeczki soli,
- ¼ szklanki cukru,
- ¼ kostki miękkiego masła,
- 1 łyżeczka ziaren kminku,
- 1 jajko,
- kolorowa posypka cukrowa.

Z masła i cukru utrzeć gładką masę. Wbić jajko i mikrować przez chwilę. Następnie dodaj suche składniki i kminek. Wyrób gęste ciasto. Ciasto owiń w folię spożywczą i włóż na 30 minut do lodówki. Ciasto rozwałkuj na grubość ok. 3 mm. Wycinaj ciastka foremkami. Ciastka udekoruj kolorową posypką. Na blachach ułóż papier do pieczenia. Piec około 10-12 minut w temperaturze 160 stopni Celsjusza.

Święta Bożego Narodzenia kojarzą się nam chyba wszystkim z miłą rodziną atmosferą, wspólnymi przygotowaniami do tego wyjątkowego dnia, jakim jest Wigi-

lia. Na obszarze LGD nie zapominamy również o osobach starszych, chorych i samotnych. Od wielu lat przygotowywane są Kolacje Wigilijne dla osób najbardziej potrzebujących. Ta tradycja jest zakorzeniona na terenie niemal każdej z naszych gmin. Kolacje organizowane są głównie przez samorządy lokalne we współpracy z organizacjami pozarządowymi takimi jak Ochotnicze Straże Pożarne czy Koła Gospodyń Wiejskich.

Podczas tych wyjątkowych wieczerzy, nie może zabraknąć życzeń, wspólnego śpiewania kolęd i tradycyjnych potraw. Wśród wielu dań królują: czerwony barszcz z uszkami, pierogi, ryby, kapusta z grochem, kompot z suszu i różnego rodzaju ciasta.

Przepisem na wyjątkowe „Pierogi z kapustą i grzybami” podzieliła się z nami Pani Anna Skowron – prezes Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich w Kopyści.

Farsz:

- 1 kg kapusty kiszzonej,
- 20 g grzybów suszonych,
- 3 cebule,
- 1 kostka smalcu,
- ½ kostki masła,
- sól, pieprz

Ciasto:

- 1 kg mąki, 1 jajko, 0,5 l ciepłej wody, 2 łyżki oleju, szczypta soli.

Grzyby po uprzednim namoczeniu gotujemy i kroimy w drobną kostkę. Kapustę kiszoną gotujemy do miękkości, odcedzamy i siekamy.

Ciasto zagnieść w jednolitą masę – ciasto musi być elastyczne – następnie rozwałkować, wykroić okrągłe małe placki – najlepiej szklanką. Do rondelka dajemy 1 łyżkę masła i 2 łyżki smalcu oraz pokrojoną w kostkę cebulkę podsmażając ją na złoty kolor a następnie dodajemy kapustę i grzyby i smażymy około 5-10 minut dodając sól i pieprz do smaku. Po wystygnięciu farszu lepimy pierożki. Pierogi wrzucamy na gotującą i posoloną wodę a gdy wypłyną odcedzamy. Pozostałą cebulkę smażymy na smalcu na złoty kolor i polewamy ugotowane pierogi.

Na świątecznym stole nie może również zabraknąć Karpia z Grabi, który został umieszczony na Liście Produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Karpia można zakupić w Gospodarstwie Rybackim „Nad Grabią” w

Łasku - Pana Czesława Bąka. Wpisanie tego produktu na listę, było możliwe m.in. dzięki Paniom z Koła Gospodyń Wiejskich w Mogilnie Małym (gm. Dobroń), które z łowionego w Grabi karpia przygotowują tradycyjne potrawy. Najczęściej ryby świeże smaży się obsypane mąką, czasem, kiedy połowy były spore, takie usmażone ryby zalewano się zalewą octową z przyprawami. Na szczególne okazje rodzinne i święta, jak wspominają Panie z KGW w Mogilnie Małym, przygotowywany był, np. karp w galarecie.

Natomiast na kolejne świąteczne dni proponujemy przepyszne ciasto, na które przepis zdradziła nam Pani Jadwiga Ratajczyk – przewodnicząca Stowarzyszenia Gospodyń Wiejskich w Bachorzynie.

Makowiec tradycyjny

Ciasto:

- 3 czubate szklanki mąki
- 1 szklanka cukru
- 1 jajko
- 2 żółtka
- 1 miękka margaryna
- 8 dkg drożdży
- cukier waniliowy

Masa makowa:

- 0,5 kg maku
- 1 szklanka cukru
- 0,5 kostki masła (roztopionego)
- 1 łyżkę miodu
- 4 jaja
- bakalie
- aromat migdałowy

Ciasto zarobić z ww. składników (oprócz cukru). Włożyć je do wody o temperaturze pokojowej. Jak wyrośnie, to wypłynie na wierzch. Wtedy należy je wyjąć na stolnicę i zagnieść ze szklanką cukru.

Mak wsypać do garnka, zalać wodą i gotować ok. 10 minut. Odstawić do wystygnięcia i odcedzić. Do maku dodać szklankę cukru, wymieszać, a następnie 2 razy zmielić w maszynce. Do masy dodać 1 łyżkę miodu, roztopione masło, żółtka, bakalie i aromat. Na koniec dodać ubite białka i lekko wymieszać. Ciasto podzielić na 2 lub 3 części (w zależności od wielkości makowca). Każdą część rozwałkować w formie prostokąta, nałożyć masę makową i zwinąć w roladę. Przed pieczeniem owinąć w papier do pieczenia i zawiązać końce. Piec ok. 50 minut w temperaturze ok. 190 °C.

W imieniu zarządu i pracowników Lokalnej Grupy Działania „Dolina rzeki Grabi” życzymy wszystkim Czytelnikom miesięcznika W NOWEJ ROLI, zdrowych, spokojnych i rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia.

Anna Doliwa
prezes zarządu LGD „Dolina rzeki Grabi”